

**การสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต :
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ***

**The Survey of Faculty Members and Student's Opinions Regarding
the Factors Affecting the Quality of Graduates of Sripatum University :
Conclusion, Comment and Recommendation**

ณรงค์ เทียนส่อง**

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสำรวจและเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งประกอบด้วย (1) ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา (2) การเรียนการสอน (3) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา (4) การวิจัย (5) การบริการทางวิชาการแก่สังคม (6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (7) การบริหารและการจัดการ (8) การเงินและงบประมาณ และ (9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่าแบบ Likert 5 ระดับ จำนวน 110 ข้อคำถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา 424 คน และอาจารย์ 80 คน ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงกันยายน พ.ศ. 2542 การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาด้วยสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบทั้งเก้าองค์ประกอบได้รับการประเมินจากอาจารย์และนักศึกษาว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับดังนี้ (1) การบริหารและการจัดการ (2) ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา (3) การเรียนการสอน (4) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา (5) การเงินและงบประมาณ (6) การวิจัย (7) การบริการทางวิชาการแก่สังคม (8) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา และ (9) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่วนข้อคำถามโดยภาพรวมได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางถึงมาก โดยข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก มีจำนวน 84 ข้อ และระดับปานกลาง มีจำนวน 26 ข้อ

* รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2542

** รองศาสตราจารย์ ดร. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา และรักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ในส่วนของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่มีความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของอาจารย์และนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การเรียนการสอน (2) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา (3) การวิจัย (4) การบริหารและการจัดการ และ (5) การเงินและงบประมาณ ส่วนองค์ประกอบที่ไม่มีความแตกต่างมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา (2) การบริการทางวิชาการแก่สังคม (3) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ (4) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา โดยข้อคำถามที่มีความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 52 ข้อ และข้อคำถามที่ไม่มีความแตกต่าง มีจำนวน 58 ข้อ

Abstract

The objectives of this research were to survey and compare the opinions of the faculty members and the students regarding the factors affecting the quality of the graduates of Sripatum University. The 110 item questionnaires developed from the quality assurance conceptual framework of Sripatum University, they were (1) SPU Determination, Objectives, and University Plan, (2) Teaching and Learning, (3) Student Development Project, (4) Research, (5) Community Services, (6) Cultural Conservation, (7) Administration and Management, (8) Budget, and (9) Quality Assurance System. Five-level Likert's rating scales questionnaires were administered to collect the data from 424 students and 80 faculty members during August to September 1999. Arithmetic mean, standard deviation and t-test were utilized for the data analysis.

The findings revealed that all 9 factors affected the quality of the graduates at "High Level" ; they were (1) Administration and Management, (2) SPU Determination, Objectives, and University Plan, (3) Teaching and Learning, (4) Quality Assurance System, (5) Budget, (6) Research, (7) Community Services, (8) Student Development Projects, and (9) Cultural Conservation respectively. The items, as a whole affected the quality of the graduates at "Neutral" and "High" level ; 84 items affected at "High Level" and 26 items affected at "Neutral level"

The results of the comparing of the opinions of the faculty members and students regarding the factors affecting the quality of graduates indicated that 5 factors were statistically significant different ; namely (1) Teaching and Learning, (2) Student Development Projects, (3) Research, (4) Administration and Management, and (5) Budget ; while 4 factors which were not statistically significant different were (1) SPU Determination, Objectives, and University Plan, (2) Community Services, (3) Cultural Conservation, and (4) Quality Assurance System. As a whole, 52 items were statistically significant different while 58 items were not statistically significant different.

สังคมทั่วไป

สถาบันอุดมศึกษา

ความรู้และประส

ปฏิบัติหน้าที่อย

(ทบวงมหาวิทยาลัย

สำคัญของแผนพิ

(ทบวงมหาวิทยาลัย

มั่นใจของนักศึกษ

ต้นต่อความสำเร็จ

(ทบวงมหาวิทยาลัย

ขึ้น 9 ปัจจัย ไ

ประสงค์ หรือ แ

กิจกรรมพัฒนานัก

ทางวิชาการสู่สังคม

(7) การบริหารจัด

และ (9) ระบบแ

มหาวิทยาลัย

ประกันคุณภาพก

มาตรฐานการศึกษ

เพื่อทำหน้าที่ควบ

การศึกษาของมหา

ผู้วิจัยได้นำ

กับปัจจัยที่ส่งเสริม

ดำเนินการวิจัยทั้ง

และรายงานการวิ

คุณวุฒิ และสำนั

มั่นใจอย่างยิ่งว่า

มหาวิทยาลัยศรีป

ประโยชน์ในการ

มหาวิทยาลัยใน

การดำเนินงานการ

การวิจัยค

เปรียบเทียบความ

และนักศึกษามหา

สังคมทั่วไปให้การยอมรับถึงความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ในฐานะเป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทความรู้และประสบการณ์ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ให้สมกับศรัทธาของสังคม (ทบวงมหาวิทยาลัย 2541) ซึ่งสอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 8 (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2539 ข. : 2-3) เพื่อให้เกิดความมั่นใจของนักศึกษาหรือผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานของตนต่อความสำเร็จของนักศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย 2541 : 1-2) จึงได้กำหนดปัจจัยขึ้น 9 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ หรือ แผนงาน (2) การเรียนการสอน (3) กิจกรรมพัฒนานักศึกษา (4) การวิจัย (5) การบริการทางวิชาการสู่สังคม (6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (7) การบริหารจัดการ (8) การเงินและงบประมาณ และ (9) ระบบและกลไกประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุมมีความมุ่งมั่นในการประกันคุณภาพการศึกษา ได้จัดตั้งสำนักส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2540 เพื่อทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต เป็นหลักในการดำเนินการวิจัยทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ และรายงานการวิจัยได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และสำนักวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีปทุม จึงมั่นใจอย่างยิ่งว่า สถาบันอุดมศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยศรีปทุม สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุมเกี่ยวกับปัจจัยที่

ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตบางเขน และวิทยาเขตชลบุรี ในปีการศึกษา 2542 โดยศึกษาเฉพาะอาจารย์ที่สังกัดคณะและมีภาระงานสอนระดับปริญญาตรี และศึกษาเฉพาะนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปี 2-4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 504 คน เป็นอาจารย์ 80 คน และนักศึกษา 424 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่าแบบลิเคอร์ท 5 ระดับ จำนวน 110 ข้อคำถามแบบสอบถามดังกล่าวสร้างขึ้นตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งครอบคลุมภารกิจหลักของการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความร่วมมือจากคณะวิชาและเก็บข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2542 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัย ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในแต่ละข้อคำถามและแต่ละองค์ประกอบ และการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของแต่ละข้อคำถามและแต่ละองค์ประกอบ โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยในส่วนของการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น

1.1 องค์ประกอบด้านปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบด้านปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของการจัด

การศึกษา เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ในส่วนของข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางถึงมาก ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมากที่สุดมีจำนวน 16 ข้อ ได้แก่ ปณิธานของมหาวิทยาลัย คือ ปณิธาน เชี่ยวชาญ เบิกบาน คุณธรรม นโยบายการส่งเสริมให้อาจารย์มีความรู้ ความสามารถในการวิจัย เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน นโยบายส่งเสริมให้บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในสาขาวิชาที่เรียนสามารถออกไปทำงานได้ดีตามความต้องการของสังคม การพัฒนาใหม่มหาวิทยาลัยมีความเป็นเลิศทางวิชาการ นโยบายให้คณะวิชาผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ นโยบายที่ส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือมีการอบรมดูงานเพิ่มเติม แผนพัฒนาศักยภาพในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย แผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้มีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมในการเป็นชุมชนทางวิชาการ นโยบายที่ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานมีศักยภาพการปฏิบัติงานสูง นโยบายให้คณะวิชามุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมเสริมความรู้ นโยบายการสร้างความร่วมมือในหน่วยงานระดับต่าง ๆ นโยบายที่ให้คณะวิชาส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบ นโยบายที่ให้คณะวิชาฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีจิตใจงดงามเปี่ยมด้วยคุณธรรม นโยบายที่ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัยมีสวัสดิการที่ดีเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตบุคลากรของมหาวิทยาลัย นโยบายที่ส่งเสริมและจรรโลงศิลปวัฒนธรรมและค่านิยมอันดีงาม เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาความร่วมมือในทุกระดับ ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางมีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ แผนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของมหาวิทยาลัย แผนการวิจัยของมหาวิทยาลัย นโยบายการปรับปรุงการให้บริการ

เช่น การลงทะเบียน การแนะแนวการศึกษา การตรวจสอบผลการศึกษาและแผนการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน โดยมหาวิทยาลัย

1.2 องค์ประกอบด้านการเรียนการสอน

อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ในส่วนของข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางถึงมาก ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมากที่สุดมีจำนวน 15 ข้อ ได้แก่ การเป็นต้นแบบที่ดีของอาจารย์ การสอนโดยการวางพื้นฐานที่ดีที่ถูกต้อง การสอนให้นักศึกษามีความสามารถในการใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาแนวการสอนเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ต่อตัวเองและต่อสังคม การฝึกให้นักศึกษาสามารถทำงานเป็นกลุ่มและประสานงานระหว่างกันได้แต่ละงาน แผนการสอน โครงการสอน การสอนทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ หนังสือคู่มือและหลักสูตรของมหาวิทยาลัย การสอนที่ให้นักศึกษาค้นคว้าความรู้จากห้องสมุด การฝึกให้นักศึกษาสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาหาความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ได้ ตำราการสอนหรือแนะนำให้นักศึกษามีความสามารถในการวิจัย การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจในการเรียนและเรื่องที่เกี่ยวข้อง และการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางมีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ การฝึกให้นักศึกษาสามารถแบ่งเวลาในการเล่าเรียน การพักผ่อน การออกกำลังกาย หนังสืออ่านประกอบการศึกษา การฝึกให้นักศึกษาประเมินตนเองเป็นระยะ ๆ การฝึกให้นักศึกษาเข้าใจทฤษฎีการอ่านหนังสือเร็วและฝึกจนสามารถอ่านหนังสือได้เร็วมาก ๆ และการฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้หลักการได้ทันทีพร้อมปฏิบัติ

1.3 องค์ประกอบด้านนักศึกษา

อาจารย์ด้านกิจกรรมการส่งเสริมคุณภาพ ข้อคำถามขององค์ประกอบที่ส่งเสริมถึงมากที่สุด ข้อคำถามบัณฑิตในระดับสูงการทำงานที่ดีของการฝึกให้นักศึกษาให้นักศึกษามีความการฝึกให้นักศึกษาในการส่งเสริมการฝึกให้นักศึกษาในการส่งเสริมสำคัญในการแก้การฝึกให้นักศึกษากิจกรรมที่จัดขึ้นสร้างสรรค์ การส่งเสริมขั้นกับหน่วยงานธนาคาร และกตระหนักต่อการส่งเสริมคุณภาพ 9 ข้อ ได้แก่ การทำวิจัยเพื่อเป็นกิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาการฝึกให้นักศึกษากันเอง การให้คำปรึกษาหรือของมหาวิทยาลัยรุ่นน้อง ในด้านวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยการที่นักศึกษาได้และได้จัดแสดงกิจกรรมเข้าจังหวัด

1.3 องค์ประกอบด้านกิจกรรมการพัฒนา นักศึกษา

อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบด้านกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ในส่วนของข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางถึงมาก ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก มีจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ รูปแบบการทำงานที่ดีของอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย การฝึกให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ การฝึกให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการประเมินตนเอง การฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเหมาะสม การฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย นโยบายในการส่งเสริมการกีฬา การฝึกให้นักศึกษาเป็นกำลังสำคัญในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา การฝึกให้นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ การส่งนักศึกษาไปฝึกงานเฉพาะสาขาอย่างเข้มข้นกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ธนาคาร และการปฐมนิเทศนักศึกษาให้เกิดความตระหนักต่อการเรียน ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลาง มีจำนวน 9 ข้อ ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนากิจกรรมนักศึกษา การทำวิจัยเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการทำแผนพัฒนา กิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาที่อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมนักศึกษาร่วมกับสโมสรนักศึกษาจัดขึ้น การฝึกให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการปกครองตนเอง การให้นักศึกษามีส่วนในการทำวิจัยของอาจารย์หรือของมหาวิทยาลัย กิจกรรมประเภทรุ่นพี่ช่วยรุ่นน้อง ในด้านวิชาการ การกีฬา ดนตรี ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย บ้านของนักศึกษา และชุมชน การที่นักศึกษาได้มีการพัฒนาวงดนตรีไทย หรือสากล และได้จัดแสดงในงานสำคัญ ๆ ของมหาวิทยาลัยและ กิจกรรมเข้าจังหวัด

1.4 องค์ประกอบด้านการวิจัย

อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบด้านการวิจัยเป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ในส่วนของข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางถึงมาก ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ การวิจัยประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ นโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ทำวิจัย การศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาทักษะการฝึกงานของนักศึกษากับหน่วยงาน เช่น โรงงาน อุตสาหกรรม ธนาคาร การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมขวัญกำลังใจของบุคลากรเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพของบุคลากร ก็ทรงส่งคณาจารย์ไปศึกษาดูงานด้านการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ จำนวนเงินที่ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย และการวิจัยเพื่อศึกษาสาเหตุของการออกกลางคัน (Drop out) ของนักศึกษา ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลาง มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ การศึกษาวิจัยความต้องการของนักศึกษาในเรื่องการกีฬา

1.5 องค์ประกอบด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม

อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ในส่วนของข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางถึงมาก ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ การจัดรายการเผยแพร่วิชาความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือทาง Internet การที่มหาวิทยาลัยจัดอบรมทางวิชาการแก่หน่วยงานที่ร้องขอ การจัดพิมพ์เอกสารหรือหนังสือแนะนำอาชีพต่าง ๆ

ที่สังคมต้องการ การที่มหาวิทยาลัยมีแผนงานการบริการแก่สังคมทุก 5 ปี ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม การที่มหาวิทยาลัยให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่อาจารย์ที่สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาและการส่งเสริมการทำโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมแก่โรงเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางมีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ การจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกับผู้ปกครองของนักศึกษาในเรื่องการส่งเสริมการศึกษาแก่บุตร

1.6 องค์ประกอบด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ในส่วนของข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางถึงมาก ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ การร่วมมือกับชุมชน หรือชนบท เพื่อพัฒนาศิลปวัฒนธรรม ตามความเหมาะสมในแต่ละชุมชนโดยมีนักศึกษารวมเป็นกำลังสำคัญ การรณรงค์ให้นักศึกษามีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และการร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมพื้นฐานของความสามัคคี ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลาง มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทย การศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม การจัดสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาความซื่อสัตย์ การประเมินผลการดำเนินงานการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมร่วมกันระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และชุมชน และแผนงานเกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

1.7 องค์ประกอบด้านการบริหารและการจัดการ

อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบ

ด้านการบริหารและการจัดการ เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ในส่วนของข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมากทุกข้อ ซึ่งประกอบด้วย คุณวุฒิและประสบการณ์ของผู้บริหาร การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนในงานบริหาร ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การกระจายอำนาจ การบังคับบัญชา และความรับผิดชอบ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การมีระบบในการสรรหาผู้บริหารระดับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย แผนงานระยะยาวของทุกหน่วยงานและเพิ่มสะสมงานของอาจารย์

1.8 องค์ประกอบด้านการเงินและงบประมาณ

อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบด้านการเงินและงบประมาณ เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ในส่วนของข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมากทุกข้อ ซึ่งประกอบด้วย การจัดงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของหน่วยงานซึ่งได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารระดับสูง การควบคุมการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อเครื่องใช้สำนักงานและอุปกรณ์ที่จำเป็น ความพอใจของบุคลากรต่อการให้สวัสดิการที่เหมาะสม งบประมาณสำหรับการบริหารและการจัดการ การประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน สภาพคล่องทางการเงิน และความพอใจของบุคลากรต่อเงินเดือนที่เหมาะสม

1.9 องค์ประกอบด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ในส่วนของข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ได้รับ

การประเมินว่า
ในระดับปานกลาง
ประเมินว่าส่งเสริม
จำนวน 8 ข้อ ได้
ในด้านการเรียน
การที่มหาวิทยาลัย
การศึกษา การ
คุณภาพการศึกษา
อาจารย์โดยคณะวิ
โดยทบวงมหาวิทยาลัย
เกี่ยวกับการศึกษา
ของคณะวิชาและ
หน่วยงานภายนอก
หน่วยงานของรัฐ
ส่งเสริมคุณภาพบ
1 ข้อ ได้แก่ ก
ประกันคุณภาพก
ทั้งนี้ หา
ข้อคำถามและอง
ส่งเสริมคุณภาพบ
ที่ได้รับการประเมิน
ภาพรวมว่าเป็นปัจ
ระดับมากขึ้นไปนี้
ปัจจัยที่ส่งเสริมคุณ
ทั้ง 9 ได้รับการประเมิน
ภาพรวมว่าเป็นปัจ
ระดับมากทุกองค์
องค์ประกอบที่ได้
บัณฑิตจากมากไป
การบริหารและการ
ปณิธาน และวัต
องค์ประกอบด้านก
ระบบและกลไก
องค์ประกอบด้านก
ด้านการวิจัย องค์

การประเมินว่า เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางถึงมาก ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก มีจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ การให้อาจารย์ได้ประเมินตนเองในด้านการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงตนเอง การที่มหาวิทยาลัยมีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา การที่คณะวิชามีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์โดยคณะวิชา การประเมินคุณภาพการศึกษาโดยทบวงมหาวิทยาลัย การให้นักศึกษาประเมินตนเองเกี่ยวกับการศึกษา คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชาและการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานภายนอก เช่น บริษัท โรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานของรัฐ ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลาง มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียนของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ หากพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า ข้อคำถามและองค์ประกอบที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตคือข้อคำถามและองค์ประกอบที่ได้รับการประเมินจากอาจารย์และนักศึกษา โดยภาพรวมว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตตั้งแต่ระดับมากขึ้นไปนั้น จะเห็นว่าองค์ประกอบทั้ง 9 เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต เนื่องจากองค์ประกอบทั้ง 9 ได้รับการประเมินจากอาจารย์และนักศึกษา โดยภาพรวมว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมากทุกองค์ประกอบ ซึ่งสามารถเรียงลำดับองค์ประกอบที่ได้รับการประเมินว่าส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ องค์ประกอบด้านการบริหารและการจัดการ องค์ประกอบด้านปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา องค์ประกอบด้านการเรียนการสอน องค์ประกอบด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบด้านการเงินและงบประมาณ องค์ประกอบด้านการศึกษา องค์ประกอบด้านการบริการทางวิชาการ

แก่สังคม องค์ประกอบด้านกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา และองค์ประกอบด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่วนข้อคำถามที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตนั้นคือข้อคำถามที่ได้รับการประเมินจากอาจารย์และนักศึกษาโดยภาพรวมว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก ดังที่ได้แสดงไว้ในส่วนของสรุปผลการวิจัยข้างต้น

2. ผลการวิจัยในส่วนของภาวะอิทธิพลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา

2.1 องค์ประกอบด้านปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตขององค์ประกอบด้านปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ พบว่า ข้อคำถามที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ นโยบายที่ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัยมีสวัสดิการที่ดีเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตบุคลากรของมหาวิทยาลัย

2.2 องค์ประกอบด้านการเรียนการสอน

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตขององค์ประกอบด้านการเรียนการสอนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ พบว่า ข้อคำถามที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 16 ข้อ ได้แก่ หนังสือ คู่มือ และหลักสูตรของมหาวิทยาลัย โครงการสอน แผนการสอน ตำรา หนังสืออ่านประกอบ การศึกษา การสอนทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติการ เป็นต้น

ที่ดีของอาจารย์ การสอนโดยการวางพื้นฐานที่ดีที่ถูกต้อง
แนวการสอนเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ต่อ
ตัวเองและต่อสังคม การสอนที่ให้นักศึกษาค้นคว้าหา
ความรู้จากห้องสมุด การสอนให้นักศึกษามีความ
สามารถในการใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา
การฝึกให้นักศึกษาสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษา
หาความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ได้ การฝึกให้นักศึกษา
ประเมินตนเองเป็นระยะ ๆ การจัดการเรียนการสอน
แบบสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น
เกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจในการเรียนและเรื่อง
ที่เกี่ยวข้อง การฝึกให้นักศึกษาสามารถแบ่งเวลาใน
การเล่าเรียน การพักผ่อน การออกกำลังกาย และการฝึก
ให้นักศึกษาสามารถทำงานเป็นกลุ่มและประสานงาน
ระหว่างกันได้แต่ละงาน

2.3 องค์ประกอบด้านกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการ
ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตขององค์ประกอบด้านกิจกรรม
การพัฒนานักศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละข้อ
คำถามขององค์ประกอบด้านนี้ พบว่าข้อคำถามที่
อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 13 ข้อ ได้แก่ การ
จัดทำแผนพัฒนากิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษา
ที่อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาร่วมกับสโมสร
นักศึกษาจัดขึ้น กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาให้นักศึกษา
มีความคิดสร้างสรรค์ การฝึกให้นักศึกษาเป็นกำลัง
สำคัญในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา
การส่งนักศึกษาไปฝึกงานเฉพาะสาขาอย่างเข้มข้นกับ
หน่วยงานต่างๆ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ธนาคาร
กิจกรรมประเภทรุ่นพี่ช่วยรุ่นน้องในด้านวิชาการ
การกีฬา ดนตรี การฝึกให้นักศึกษามีความสามารถ
ในการใช้ภาษาอังกฤษ การฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มี
บุคลิกภาพเหมาะสม การฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มี
ระเบียบวินัย รูปแบบการทำงานที่ดีของอาจารย์และ
บุคลากรของมหาวิทยาลัย ความร่วมมือระหว่าง

มหาวิทยาลัย บ้านของนักศึกษาและชุมชน การฝึก
ให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและการฝึกให้
นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการประเมินตนเอง

2.4 องค์ประกอบด้านการวิจัย

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อ
การส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตขององค์ประกอบด้านการ
วิจัยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการ
เปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละข้อคำถามของ
องค์ประกอบ ด้านนี้ พบว่า ข้อคำถามที่อาจารย์และ
นักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติมีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ นโยบายส่งเสริม
สนับสนุนให้คณาจารย์ทำวิจัย จำนวนเงินที่ส่งเสริม
สนับสนุนการวิจัย การส่งคณาจารย์ไปศึกษาดูงาน
ด้านการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ
และการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมขวัญกำลังใจ
ของบุคลากรเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพของบุคลากร

2.5 องค์ประกอบด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อ
การส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตขององค์ประกอบด้าน
การบริการทางวิชาการแก่สังคม ไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่าง
แต่ละข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ พบว่า
ข้อคำถามที่อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นที่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 2 ข้อ
ได้แก่ การที่มหาวิทยาลัยจัดอบรมทางวิชาการแก่
หน่วยงานที่ร้องขอ และการจัดรายการเผยแพร่วิชา
ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทางวิทยุ โทรทัศน์
หรือทาง Internet

2.6 องค์ประกอบด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อ
การส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตขององค์ประกอบด้าน
การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่าง

ในแต่ละข้อคำ
คำถามที่อา
แตกต่างกันอย
ได้แก่ การจัดส
และการรณรงค์
ข้อบังคับของม

2.7 องค์บ

อาจา
การส่งเสริมค
การบริหารและก
ทางสถิติ ส่วน
ข้อคำถามของอ
ที่อาจารย์และน
อย่างมีนัยสำคัญ
การมีระบบในก
มหาวิทยาลัย
ผู้บริหารและบุค
มาสนับสนุนใน
งานของบุคลา
แผนงานระยะย
อำนาจการบังคับ

2.8 องค์บ

อาจา
การส่งเสริมค
การเงินและงบ
ทางสถิติ ส่วน
ข้อคำถามของอ
ที่อาจารย์และน
อย่างมีนัยสำคัญ
งบประมาณสำ
การควบคุมการใ
ทางการเงิน คว
เหมาะสม และ
การจัดซื้อเครื่อง

ในแต่ละข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ พบว่า ข้อคำถามที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ การจัดสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาความซื่อสัตย์ และการรณรงค์ให้นักศึกษามีการปฏิบัติตามกฎระเบียบของบังคับของมหาวิทยาลัย

2.7 องค์ประกอบด้านการบริหารและการจัดการ

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตขององค์ประกอบด้านการบริหารและการจัดการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ พบว่า ข้อคำถามที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ การมีระบบในการสรรหาผู้บริหารระดับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและบุคลากร การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนในงานบริหาร การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร แผนงานระยะยาวของทุกหน่วยงาน และการกระจายอำนาจการบังคับบัญชาและความรับผิดชอบ

2.8 องค์ประกอบด้านการเงินและงบประมาณ

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตขององค์ประกอบด้านการเงินและงบประมาณที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ พบว่า ข้อคำถามที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ งบประมาณสำหรับการบริหารและการจัดการ การควบคุมการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ สภาพคล่องทางการเงิน ความพอใจของบุคลากรต่อเงินเดือนที่เหมาะสม และการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อเครื่องใช้สำนักงานและอุปกรณ์ที่จำเป็น

2.9 องค์ประกอบด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตขององค์ประกอบด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละข้อคำถามขององค์ประกอบด้านนี้ พบว่า ข้อคำถามที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ การที่คณะวิชามีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยทบวงมหาวิทยาลัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย ที่พบว่า อาจารย์และนักศึกษาประเมินว่าองค์ประกอบทั้งเก้าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมากทุกองค์ประกอบ และถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนั้น ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินของทุกองค์ประกอบมีค่าที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบทั้งเก้าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิตและมีผลในระดับที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ เนื่องจากองค์ประกอบทั้งเก้าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญและครอบคลุมภารกิจหลักของการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ทั้งยังเป็นองค์ประกอบหลักตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย(ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541 : 12) และกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม (มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2541 ก. 6-14) ดังนั้น การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีปทุมจึงต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบทั้งเก้าเป็นอย่างมากและควรให้ความสำคัญในระดับที่เท่าเทียมกัน

2. เมื่อพิจารณาในส่วนข้อคำถามของแต่ละองค์ประกอบนั้น จะเห็นว่าข้อคำถามในทุกองค์ประกอบ

ได้รับการประเมินว่า เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับปานกลางถึงมาก ซึ่งหากพิจารณาตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า ข้อคำถามที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตคือข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตตั้งแต่ระดับมากขึ้นไปนั้น จะเห็นว่า ในแต่ละองค์ประกอบนั้น ข้อคำถามที่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวจำนวนมาก ทั้งนี้ เนื่องจากข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีปทุม และเป็นข้อคำถามที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541 : 1-8) ทั้งยังสอดคล้องกับดัชนีบ่งชี้คุณภาพตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (อุทุมพร จามรมาน, 2542 : 2-6) และกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม (มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2541 : 6-14) นอกจากนี้ ข้อคำถามดังกล่าวยังเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับผลการวิจัย และเป็นสิ่งที่นักการศึกษาส่วนมากเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา เช่น Stan Taylor (Taylor, Stan., 1998 : 5) นักการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับโครงการสอนและแผนการสอน วันชัย ศิริชนะ (วันชัย ศิริชนะ, 2540 : 16-17) เห็นว่าหลักสูตร คณาจารย์ ห้องสมุด สื่อการศึกษา อุปกรณ์ การศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา และการวิจัยนั้นเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน นอกจากนี้ อุไรพรรณ เจนาณิทยานนท์ (อุไรพรรณ เจนาณิทยานนท์, 2540 : 35-36) ได้ให้ความสำคัญกับสื่อการสอน และสื่อที่สนับสนุน

3. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านปรัชญา ทัศนคติ และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ซึ่งได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก จะเห็นว่า หากต้องการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีปทุมในองค์ประกอบนี้ ควรจะต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตตามข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัย

ที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก กล่าวคือ มหาวิทยาลัยต้องมีภารกิจกำหนดและประกาศปณิธานของมหาวิทยาลัย คือ ปณิญา เชี่ยวชาญ เบิกบาน คุณธรรม ใญ่บุคลากร นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง ทราบอย่างทั่วถึง รวมทั้งต้องมีการควบคุม การตรวจสอบ และการประเมินผล การดำเนินการที่สัมพันธ์สอดคล้อง เพื่อให้บรรลุปณิธานดังกล่าว นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายและการดำเนินการในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ มีนโยบายการส่งเสริมให้อาจารย์มีความรู้ ความสามารถในการวิจัย เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีนโยบายส่งเสริมให้บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในสาขาวิชาที่เรียนสามารถออกไปทำงาน ได้ดีตามความต้องการของสังคม มีการพัฒนาให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีนโยบายให้คณะวิชาผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีนโยบายที่ส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือมีการอบรมดูงานเพิ่มเติม มีแผนพัฒนาศักยภาพในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย มีแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้มีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมในการเป็นชุมชนทางวิชาการ มีนโยบายที่ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานมีศักยภาพการปฏิบัติงานสูง มีนโยบายให้คณะวิชามุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมเสริมความรู้ มีนโยบายการสร้างความร่วมมือในหน่วยงานระดับต่าง ๆ มีนโยบายที่ให้คณะวิชาส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบ มีนโยบายที่ให้คณะวิชาฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีจิตใจตรงมเปี่ยมด้วยคุณธรรม มีนโยบายส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมที่ดี เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตบุคลากรของมหาวิทยาลัย มีนโยบายที่ส่งเสริมและจรรโลงศิลปวัฒนธรรมและค่านิยมอันดีงาม เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาความร่วมมือในทุก ระดับ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย แนวทางและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543 : 1-4)

4. เมื่อพิจารณาการสอน ซึ่งคุณภาพบัณฑิต พัฒนาและส ตรีปทุมในองค ส่งเสริมคุณ การประเมินว ระดับมาก ก การดำเนินการ อาจารย์เป็นติ การวางพื้นฐาน มีความสามารถ แก้ปัญหา รั ความซื่อสัตย์ นักศึกษาสามารถระหว่างกันได้ แผนการสอน จัดหาและใช้ มหาวิทยาลัย มีการสอนทฤษฎี นักศึกษาคนค นักศึกษาสามารถ ความรู้และขอ นักศึกษามีความ การสอนแบบ คิดเห็นเกี่ยวกับ ที่เกี่ยวข้องแล เป็นศูนย์กลาง คุณภาพการศึกษ ตรีปทุม, 2541

5. เมื่อพัฒนาการศึกษา ส่งเสริมคุณภาพ หากต้องการพัฒนา มหาวิทยาลัยศรี

4. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน ซึ่งได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก จะเห็นว่า หากต้องการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีปทุมในองค์ประกอบนี้ ควรจะต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตตามข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก กล่าวคือ มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายและการดำเนินการในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ มีนโยบายให้อาจารย์เป็นต้นแบบที่ดีแก่นักศึกษา มีการสอนโดยการวางพื้นฐานที่ดีที่ถูกต้อง มีการสอนให้นักศึกษามีความสามารถในการใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา มีแนวการสอนเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ต่อตัวเองและต่อสังคม มีการฝึกให้นักศึกษาสามารถทำงานเป็นกลุ่มและประสานงานระหว่างกันในแต่ละงาน มีนโยบายให้อาจารย์จัดทำแผนการสอนและโครงการสอน มีนโยบายให้อาจารย์จัดหาและใช้ตำรา หนังสือคู่มือและหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีการสอนทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ มีการสอนให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด มีการฝึกให้นักศึกษาสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาหาความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ได้ มีการสอนหรือแนะนำให้นักศึกษามีความสามารถในการวิจัย มีการจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจในการเรียนและเรื่องที่เกี่ยวข้องและมีการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม(มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2541 ก. : 6)

5. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านกิจกรรมการพัฒนาให้นักศึกษา ซึ่งได้รับการประเมินว่า เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก จะเห็นว่า หากต้องการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีปทุมในองค์ประกอบนี้ ควรจะต้องมี

การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตตามข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก กล่าวคือ มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายและการดำเนินการในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ อาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยควรมีรูปแบบการทำงานที่ดี มีการฝึกให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ มีการฝึกให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการประเมินตนเอง มีการฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเหมาะสม มีการฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย มีนโยบายในการส่งเสริมการกีฬา มีการฝึกให้นักศึกษาเป็นกำลังสำคัญในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา มีการฝึกให้นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ มีการส่งนักศึกษาไปฝึกงานเฉพาะสาขาอย่างเข้มข้นกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ธนาคาร และมีการปฐมนิเทศนักศึกษาให้เกิดความตระหนักต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการปฏิรูปการเรียนรู้ของคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 19-21)

6. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านการวิจัย ซึ่งได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก จะเห็นว่า หากต้องการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีปทุมในองค์ประกอบนี้ ควรจะต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตตามข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก กล่าวคือ มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายและการดำเนินการในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ มีการวิจัยประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ทำวิจัย มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาทักษะการฝึกงานของนักศึกษา กับหน่วยงาน เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ธนาคาร มีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมขวัญกำลังใจของบุคลากรเพื่อนำไปพัฒนา

คุณภาพของบุคลากร มีการส่งคนอาจารย์ไปศึกษาดูงาน ด้านการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ มีการจัดสรรเงินที่ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและมีการ วิจัยเพื่อศึกษาสาเหตุของการออกกลางคัน (Drop out) ของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริม การวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543 : 10)

7. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านการบริการ ทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งได้รับการประเมินว่าเป็น ปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก จะเห็นว่า หากต้องการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของ มหาวิทยาลัยศรีปทุมในองค์ประกอบนี้ ควรจะต้องมี การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตตาม ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริม คุณภาพบัณฑิตในระดับมาก กล่าวคือ มหาวิทยาลัย ควรมีนโยบายและการดำเนินการในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ มีการจัดรายการเผยแพร่วิชาความรู้แก่กลุ่ม เป้าหมายต่าง ๆ ทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือทาง Internet มีการจัดอบรมทางวิชาการแก่หน่วยงานที่ร้องขอ มีการจัดพิมพ์เอกสารหรือหนังสือแนะนำอาชีพต่าง ๆ ที่สังคมต้องการ มีแผนงานการบริการแก่สังคมทุก 5 ปี มีการร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับหน่วยงาน อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม มีการ ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่อาจารย์ที่สอนใน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาและมีการส่งเสริม การทำโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมแก่ โรงเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสาระสำคัญในบทความ เรื่อง บัณฑิต ไทยในแนวพระราชดำริของ อุดม หนูทอง (อุดม หนูทอง ในวารสารวิชาการ สมาคมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนแห่งประเทศไทย, 2540 : 12)

8. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านการทำงานบูรณ ศิลป์วัฒนธรรม ซึ่งได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก จะเห็นว่า หากต้องการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของ

มหาวิทยาลัยศรีปทุมในองค์ประกอบนี้ ควรจะ ต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตตาม ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริม คุณภาพบัณฑิตในระดับมาก กล่าวคือ มหาวิทยาลัย ควรมีนโยบายและการดำเนินการในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ มีการร่วมมือกับชุมชน หรือชนบท เพื่อพัฒนาศิลป วัฒนธรรมตามความเหมาะสมในแต่ละชุมชน โดยมี นักศึกษารวมเป็นกำลังสำคัญ มีการรณรงค์ให้นักศึกษา ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและ มีการร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมพื้นฐานของความสามัคคี ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจริยธรรมแก่นิสิต นักศึกษาของดวงเดือน พันธุมนาวิน ในรายงานการ สัมมนาทางวิชาการ เรื่อง บัณฑิตอุดมคติไทย : การ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540 ข. : 17-20)

9. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านการบริหาร และการจัดการ ซึ่งได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก จะเห็นว่าหาก ต้องการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของ มหาวิทยาลัยศรีปทุมในองค์ประกอบนี้ ควรจะต้องมี การพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตตาม ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริม คุณภาพบัณฑิตในระดับมาก กล่าวคือ มหาวิทยาลัย ควรมีนโยบายและการดำเนินการในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ มีการสรรหาผู้บริหารที่มีคุณวุฒิ ประสิทธิภาพ และ มีความเป็นผู้นำ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มาสนับสนุนในงานบริหาร มีการกระจายอำนาจการ บังคับบัญชาและความรับผิดชอบ มีการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้บริหารและบุคลากร มีการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร มีระบบใน การสรรหาผู้บริหารระดับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมี การจัดทำแผนงานระยะยาวของทุกหน่วยงานและ มีการใช้แฟ้มสะสมงานของอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวง

มหาวิทยาลัย
10. เมื่
งบประมาณ
ส่งเสริมคุณภาพ
การพัฒนาและ
ศรีปทุมในองค์
ส่งเสริมคุณภาพ
ประเมินว่าเป็น
ระดับมาก กล
การดำเนินการใ
งบประมาณให้
ซึ่งได้รับความ
ควบคุมการใช้
งบประมาณค่าใ
อุปกรณ์ที่จำเป็น
เหมาะสมแก่บุค
การบริหารและ
งานของหน่วย
ทางการเงิน ซึ่ง
การศึกษาของม
ศรีปทุม, 2541
11. เมื่
กลไกการประก
ประเมินเป็นปั
มาก จะเห็นว่า
บัณฑิตของม
ควรจะต้องมีการ
ตามข้อคำถามที่ใ
คุณภาพบัณฑิตใ
ควรมีนโยบายแ
มีการให้อาจารย์
การสอน เพื่อปรับ
ประกันคุณภาพ
แต่งตั้งคณะกรร
คณะวิชา มีการ

มหาวิทยาลัย (ทบทวนมหาวิทยาลัย, 2543 : 2-4)

10. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านการเงินและงบประมาณ ซึ่งได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก จะเห็นว่าหากต้องการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีปทุมในองค์ประกอบนี้ ควรจะต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตตามข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก กล่าวคือ มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายและการดำเนินการในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการ ของหน่วยงาน ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารระดับสูง มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อเครื่องใช้สำนักงานและอุปกรณ์ที่จำเป็น มีการให้เงินเดือนและสวัสดิการที่เหมาะสมแก่บุคลากร การจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารและการจัดการ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและมหาวิทยาลัยควรมีสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม (มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2541 ก. : 13)

11. เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก จะเห็นว่า หากต้องการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีปทุมในองค์ประกอบนี้ ควรจะต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตตามข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมาก กล่าวคือ มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายและการดำเนินการในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ มีการให้อาจารย์ได้ประเมินตนเองในด้านการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงตนเอง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะวิชา มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์

โดยคณะวิชา มีการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยทบทวนมหาวิทยาลัย มีการให้นักศึกษาประเมินตนเองเกี่ยวกับการศึกษา มีการจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา และมีการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานภายนอก เช่น บริษัท โรงงาน อุตสาหกรรม หน่วยงานของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีปทุม (มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2541 ก. : 20-21)

12. ในส่วนของผลการวิจัยที่พบความแตกต่างของความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในแต่ละข้อคำถามและแต่ละองค์ประกอบนั้น เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดแล้ว พบว่า ข้อคำถามหรือองค์ประกอบที่มีความแตกต่างกันตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษานั้นเป็นความแตกต่างที่ไม่มากนัก กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์และนักศึกษาในแต่ละข้อคำถามและแต่ละองค์ประกอบที่แตกต่างกันนั้นส่วนมากอยู่ในระดับเดียวกัน ตามเกณฑ์การแปลผลที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์และนักศึกษาเพียงส่วนน้อยที่อยู่คนละระดับ แต่เป็นความแตกต่างของระดับความคิดเห็นที่อยู่ติดกันและค่อนข้างใกล้เคียงกัน เช่น ระดับปานกลางค่อนข้างสูงกับระดับมากค่อนข้างต่ำ เป็นต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในแต่ละข้อคำถามและแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกันไม่มาก โดยบางข้อคำถามและองค์ประกอบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเดียวกันนั้น คงเป็นเพราะว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องใหม่ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามยังไม่เข้าใจกรอบแนวคิดที่แท้จริง จึงตอบไปในทางที่คิดว่าดีไว้ก่อน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประกอบการวางแผน และการกำหนดนโยบายในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัย โดยให้ความสำคัญกับองค์ประกอบทั้งเก้าอย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากองค์ประกอบทั้งเก้าได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยการประเมินที่ใกล้เคียงกัน

2. หากมหาวิทยาลัยนำข้อคำถามในการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในเชิงปฏิบัติ ผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะมีผลในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เนื่องจากข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการประเมินจากอาจารย์และนักศึกษาว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยมหาวิทยาลัยอาจจะให้ความสำคัญ และพัฒนา ส่งเสริมในข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตระดับมากก่อนข้อคำถามที่ได้รับการประเมินว่าเป็น

ปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตระดับปานกลางก็ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตอย่างละเอียดต่อไป โดยอาจใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลายประกอบกัน เช่น การวิจัยเชิงอนาคต ที่ประกอบด้วย การสัมภาษณ์ การสำรวจและการศึกษารายกรณี หรืออาจวิจัยโดยการคัดสรรเฉพาะองค์ประกอบที่สนใจ แล้วศึกษาวิจัยอย่างละเอียด เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ถูกต้อง ลึกซึ้ง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยต่อไป

2. ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต โดยการวิเคราะห์ทางสถิติแบบอื่น เช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และการวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ละเอียดและได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์มากขึ้น □

ทบวงมหาวิทยาลัย
กรุง
ทบวงมหาวิทยาลัย
ทบ
ทบวงมหาวิทยาลัย
กรุง
ทบวงมหาวิทยาลัย
การ
มหาวิทยาลัยศรี
บัณ
มหาวิทยาลัยศรี
สำน
วันชัย คิริชนะ
การ
สำน
อุดม หนูทอง
แห่ง
อุทุมพร จาม
ของ
อุไรพรรณ เจ
เอก
Taylor, S. (19
in
Pits

บรรณานุกรม

- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). นโยบาย แนวทาง และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2540 ข.). บัณฑิตอุดมคติไทย : การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในแผนฯ ฉบับที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2539 ก.). รายงานการสัมมนาเรื่อง การประกันคุณภาพและการควบคุมมาตรฐานการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (2541 ก.). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา 2541-2544. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (2541 ข.). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา 2541-2544. กรุงเทพมหานคร : สำนักส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วันชัย ศิริชนะ. (2540). การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เอกสารประกอบการสัมมนา การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา : จากนโยบายสู่แนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- อุดม หนูทอง. (2540). บัณฑิตไทยในแนวพระราชดำริ วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. 4 (1).
- อุทุมพร จามรมาน. (2542). ตัวอย่างดัชนี เกณฑ์ตัดสิน และ SSR สำหรับการตรวจสอบ (Audit) ของคณะ. กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย. (เอกสารอัดสำเนา).
- อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์. (2540). แนวคิดในการประกันคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. 4(1).
- Taylor, S. (1998). Quality Assurance, the major paper on Quality Assurance. presented in Academic Seminar on February 3-4, 1998 at Naresuan University, Pitsanulok. Pitsanulok.